

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Póstaí szétküldéssel évnegyedenként 14 K.
Egyes szám ára 1 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitltár sora 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számíthatnak.

Uram!

Nagy Isten! Nemzetek királya,
Örök bíró minden fölött,
Kiben reményt s vigaszt talál a
Koldus, szegény s az üldözött.

Te vagy: ki mindig volt, van és lesz,
Előtted nem volt, nincs titok,
A nemzetek bűnét, erényét
Egy-egy szent lapra felírod.

Óh mond, mi lesz e nemzet sorsa?
Te ismered minden bűnét,
Örök könyvedbe írva van.
Bűnhődés ez? vagy már a vég?

Tudom felirtad, hogy hazáját
Önön kezével tépte szét,
Apát, anyát nem ismer ő már,
S most megtagadja Istenét!

Kezében bár Krisztus keresztje
— Letépve róla szent fiad —
S ő bot gyanánt sujt a keresztrel
Élőket és halottakat.

Uram, ne ird e nagy bűnünket
A többihez, elég ugy is...
Van még e csonka kis hazában
Igaz magyar, ha koldus is!

„Bocsássd meg a mi vétkeinket“
S mi szent nevedre esküszünk:
Kiküzdjük újra szép hazánkat,
Kivivjuk régi nagy nevünk!
Patonay Sándor.

Szabad kereskedelem!

Az ötesztendős háboruban annyira megszoktuk már a gazdasági élet hatósági szabályozását, a különböző központokat, a felsőbb irányítást és ellenőrzést, hogy szinte alig tudunk elképzelni olyan gazdálkodást, amelyben ne felsőbb parancsszóra történék minden, hanem az egyéni iniciativa és vállalkozási kedv szabadon érvényesülhet. Nálunk ismét és még mindig pártpolitikai jelszavak zavarják a tisztánlátást és állják útját az egészséges gazdaságpolitika kialakulásának. Mivel a bolsevizmus leküzdése ellenforradalom útján sikerült és a nemzetközi irányzatok letiprása egyedül a nemzeti öntudat egészséges felébresztése mellett lehet tartós: az egész politikai orientálódás jobbfelé történik és a válságba süllyedt ország megmentését a konzervatív, a történelmi hagyományokhoz ragaszkodó nemzeti erőktől várjuk. Ez a jobbfelé való politikai igazodás hozta magával, hogy gazdasági téren is a régi konzervatív gazdaságpolitika az uralkodó planéta. A politikusok az ország tulnyomó agrár jellegét összetévesztik azzal, hogy most már gyáriparrá többé szükség nincsen. A kereskedelemről pedig azt vallják,

hogy felesleges módon a termelő és a fogyasztó közé furakodik, a termékek árát ilyképpen a maga jogosulatlan hasznával megdrágítja és károsítja a termelőt és fogyasztót egyaránt. A bank e politikusok szerint nem egyéb, mint a spekuláló, harácsoló felekezeti tőke kimeríthetetlen nyereségforrása, amely az ország anyagi erejét felszívja.

Ilyen jelszavak utmutatása nyomán nkarja a mai politika megszabni a követendő gazdasági irányt és politikát. Pedig a legegyszerűbb megfontolás minden józan embert meggyőz arról, hogy az ország gazdasági boldogulása csakis úgy várható, ha erős és virágzó, a termelési képesség legmagasabb fokán álló mezőgazdaság mellett versenyképes iparunk és tőkeerős, nemzetközi összeköttetésekkel rendelkező kereskedelmünk lesz. Semmiféle jelszóval gazdaságot teremteni nem lehet. Gazdasági jólétet csakis a munka képes előviráztatni, nem pedig a szónoklás és agitálás. Legkevésbé várható azonban üdvös eredmény egy olyan gazdaságpolitikától, amelynek vezetőelve az elfogultság, a szenvedély, a gyűlölet. Már pedig kétségtelen, hogy a mai politikusok gazdasági gondolatvilága és politikája nem a reális szükségletek és gazdasági erők szerint igazodik. Naponta látjuk, hogy a lánckereskedelem és árdragítás üldözésének ürügye alatt egyre több kereskedelmi ágat és szakmát fosztanak meg legális működésének lehetőségétől. Egyre több kereskedelmi cikket vonnak el a szabad kereskedelmi forgalomból, a hatósági protektorátussal működő szervezetek száma folyton nő és a szövetkezeti mozgalom hangzatos elnevezése alatt a kereskedők tevékenységének köre mind szűkebbre válik. Hogy fejlődhetne ebből magyar és keresztény kereskedelem?

A súlyos béke terheit a háboru, a forradalom, a bolsevizmus pusztításai és az ellenes rablás után csakis úgy viselhetjük majd el, ez az ország csakis akkor fog megélhetni, ha a megmaradt szűk területen a legintenzívebb, a legmegfeszítettebb közigazdasági élet folyik minden irányban: mezőgazdaságban, iparban és kereskedelemben egyaránt. A veszendőbe ment jövedelem kárpótlásaként kínálkozik a tranzitokereskedelem, melynek földrajzi fekvésünk-nél fogva igen nagy jövője van. Budapestnek és Magyarországnak Közép-Európa legnagyobb piacává kell kifejlődnie, amire nézve minden természetes előfelvétel megvan. Ámde, hogy e piaccá lehessünk, ahhoz a kereskedelem támogatása, nem pedig üldözése szükséges. Ahhoz az kell, hogy mentül több keresztény kereskedőcég telepedjék le és a meglévő régi tisztas

kereskedő cégeket új tevékenységre buzdítsuk. A külföldi tőke érdeklődése és tevékeny részvétele a magyar gazdasági életben csak úgy szereshető meg és biztosítható, ha a vállalkozásnak és a gazdasági munkának eredményességét nagyarányu gazdaságpolitikával lehetővé tesszük. De egy olyan országban, ahol kományszati elv a kereskedelem kiszorítása mindennemű hatósági kényszereszközökkel, ahol a kereskedelem szabad működését néhány állami támogatással működő szövetkezettel akarják pótolni: soha sem lesz nemzetközi gazdasági forgalom és tranzitokereskedelem. Jól fontolják hát meg a politikus urak, hogy csak a szabad kereskedelem képes nagyarányu forgalmat létrehozni és szabad versennyel az iparcikkek árszabályozását létrehozni.

K. L.

Hirdetmények.

Közhirré teszem, hogy az alsóerdőben a tömördri ut melett készített ölfá után visszamaradt körülbelül 50 rakás fenyőágfa és 50 határ tölgyágfa lesz f. évi október hó 25.-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján eladva.

A m. kir. honv. min. 80480/el. n. /15/1920 számú rendelete értelmében közhirré teszem, hogy az 1899 születési évfolyambeli katonakötelesek bemutatató pót szemléje 1920 évi november hó 1.-én délelőtt 8 órakor lesz a város-ház földsz:ntjében levő katonai nyilvántartó tisztirodájában. Megjelenni tartoznak mindazon 1899 évben született magyar honos férfiak, kik Köszegen tartózkodnak és az eddigi alkalmassági vizsgálaton alkalmatlanoknak találtak vagy alkalmatlanságuk miatt a hadsereg kötelékéből elbocsájtattak. Ezen ahadkötelesek személyi adataik felvétele céljából előzőleg a katonai ügyosztálynál (Városház ajtó 14) tartoznak jelentkezni. Azok az 1899 évfolyambeliek, kik katonák voltak, sem összeírásra, sem pót szemlére jelentkezni nem tartoznak, hanem a nyilvántartó tiszt által az ott vezetett nyilvántartás alapján hivatnak be tényleges katonai szolgálatra. Tájékozás céljából értesítetnek az érdekeltek, sogy szolgálatra való igénybevételek csupán ideiglenes lesz, azonban annak időtartama előre meg nem határozható. A bemutatató pót szemle alkalmával alkalmasnak talált hadkötelezettek előreláthatólag december hó elején fognak tényleges szolgálatra behivatni. Amennyiben egyes népfelkelésre kötelezettek eme hazafias kötelezettségük teljesítése alól magukat kivonni akarnák a törvény teljes szigorával felelősségre fognak vonatni.

Közhirré teszem, hogy Köszeg szab. kir. város 1921. évre szóló háztartási és utügyi költségvetésre 1920 október 18.-ától november 1-ig terjedő 15 napon át közszemlére kitéve van, mely idő alatt az érdekeltek által betekintheők s a reájuk vonatkozó észrevétel megtehető.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Értesitem az ipartestület tagjait, hogy az Anyagbeszerzőben a következő áruk kaphatók: Elsőrendű crupon talp, talpbélés, flek, bélés-vászon, (szabók is használhatják zsebnék) cipőkapocs, feketeviasz. 12 14. 16 os Tex-, a jövő hét folyamán mindennemű — alsó-felső — cérna lesz kapható, üzletnapok tartatnak: Kedd, csütörtök és szombaton 5—7 ig.

Felkérem a kőműves, cserepes, szobafestő, asztalos és mindazon iparosokat, akik meszelőt és ecsetet használnak, hogy igényeiket kedden e hó 26. án a hivatalos órák alatt jelentsék be, mert részükre a fenti áruk jutányosan beszerezhetők. Az elnök.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarorszáig feltámadásában.

Helyi hírek.

A pápa ösztöndíja 10.000 koronát küldött a községi katolikus szegények segélyezésére. A hitközségi tanács a tanítókat bizta meg a segélyre szorultak összeírásával, akiknek a munkáját még a kath. négyesület fogja felülvizsgálni.

Lingauer képviselőnk interpellációjával szerdán foglalkozott a nemzetgyűlés. Az állatcsesepészetek ügyében kiküldött bizottság vizsgálatainak eredményeként azt adta elő, hogy a minisztereket és miniszteriumot mulasztás nem terheli. Az alantas közegek követtek el mulasztást, de ez sem oly súlyos természetű, hogy valamely eljárásra ok lenne. Rubinek, a megvádolt miniszter és Lingauer képviselőnk, az interpelláló, nem voltak jelen a nemzetgyűlésen. A Ház a jelentést tudomásul vette.

Lingauer Albin képviselőnk csütörtökön a pártterkezetlen felszólalt Nyugatmagyarország jövő sorsa érdekében, ismertette a viszonyokat és kormánybiztosnak a kinevezését kívánta.

Kincs István apátplébános néhány napra Budapestre utazott ahol részt vesz az országos katolikus nagygyűlésen.

Városi közgyűlés. Köszeg városi közgyűlést tart, melyen az 1921. évi költségvetés kerül tárgyalás alá.

A nők választójoga tárgyában szerdán értekezlet volt a főgimnázium termében, melyen a községi nők elég szép számban jelentek meg. Tihanyi Márkus tanár, a keresztényszocialista párt buzgó íttikára ismertette a női választójogra vonatkozó azon törvényhozási szándékot, mely a községi választásoknál a nőknek választói jogot adni nem akar. Egyhangulag tiltakozását jelentette ki az értekezlet és ezt táviratban közölte a párttal. Szóba került még ezen az ülésen az internálásokról észlelt kiméletlenségek, mert olyan vörös uralomba sodródott emberekre is vonatkozik, akik ezért már megszenvedtek, tévedésüket belátják és azóta teljesen megbízhatóan újra rendeséletű, munkás polgárokká lettek, kiknek zaklatása csak káros hatással lehet. — Felszólalt még Bertalan Bözsi tanítónő, aki a nők szociális helyzetéről mondot sok érdekes adatot és elhelyezkedésüket illetőleg hathatósabb védelmet kíván.

A kath. hitközség kedden Kincs István és Nährer Mátyás elnökök vezetésével tanácsulést tartott, melyen folyóügyekről referáltak és az őszi közgyűlés napirendjét készítették elő. A közgyűlés határidejéül november 7-ike tüzetett ki.

A város jövő évi költségvetése már elkészült. A pénzügyi és gazdasági bizottság e hét folyamán fogja részleteiben tárgyalni és javaslatot tesz a jövő közgyűlésnek a pótdó megállapítására.

Nyugdíjazás. Hárs István városi erdőmester két havi szabadságot kért és egyben nyugdíjaztatásáért is folyamodott.

A kath. négyesület hangversenye inult szombaton fényesen sikerült és tekintélyes összeget juttatott a jótékony célra. Beethoven „Tavaszi” szonátája nyitotta meg a műsort, melyet finom művészi előadással játszottak el Meisznerne-Bligh Eldina és Reményi Ferenc. Ezután Riedl Béla. főgimn. VIII. o. tan. szavalta el mély érzéssel az „Arvizi hajós”-t, utána ismét zene-szám következett. Majd Nagy Balázs főgimnáziumi igazgató Magyarországi szl. Erzsébet-ről tartott érdekes előadást, mely után Mendelsohn hegédüversenyének két tételét játszotta Meisznerne, amelyben alkalmá nyilott brillians technikájának ragyogtatására. Különösen nagy tetszést arattak a közönség körében az ez után előadott régi bécsi keringők. (Kreislertől). A zongorakíséretet Reményi Ferenc látta el, a tőle megszokott precíz játékkal.

Az új községi törvényről mult heti vezércinkünkben irtuk meg nézetünket. Csak néhány fejezetet ismertünk meg akkor, de az is elég volt a lesújtó kritikára. Figyelemmel kísérve a sajtó megnyilatkozásait, úgy látszik, hogy másutt sem alakult ki jobb vélemény felőle. Nem maradt ez hatás nélkül a törvényhozókra. A javaslatot már is lényegesen megváltoztatták. Az adó szerinti virilisták helyébe a választott virilisták kerülnek. Ez már helyesebb rendelkezés. Az üléseken meg nem jelenő képviselők pénzbüntetését elejtették és helyébe azt tették, mint mi is jobbnak véltük, a jogától való megfosztást. Ujítás az ujabban nyilvánosságra került részletek közül, a képviselők eskütétele, hogy a nemzetgyűlési képviselők állásuknál fogva tagjai e testületnek, a 26 éves életkor és az irni-olvasni tudás mint a választói jog feltétele. Nagy harcot fog előidézni azon szakasza, hogy csak a férfiaknak ad választójogot és hogy a képviselők számát csökkenteni kívánják. — Amint az új törvényt kihirdetik, nyomban elrendelik az új önkormányzati képviseletek megalakítását és a választott tisztviselők választását. Lesz tehát nemsokára választás, — sok-sok választás. Ez kell a magyarnak, nem jó buzakenyér.

Az Ébredő Magyarok szervezete új alakuláson esett át. Eölbey-Thyll Sándor ezredes lemondott az elnöki tisztségről és helyébe Lingauer Albin képviselőt sikerült a szervezet élére megnyerni, a tulajdonképeni vezetés pedig ügyvezető alelnökre bízott és erre a fontos állásra Tihanyi Márkus bencéstanárt, a keresztényszocialista irányzat e bátor és nagy agilitást kifejtő vezérférfia vállalkozott, kinek működése teljes garanciája a higgadt és erélyes munkakifejtésnek és kit a szervezet bizalommal és elszántan kész követni a keresztény és magyar politika érvényesítésében.

Petroleum beszerzése iránt a város is meg-tette a szükséges lépéseket. Legközelebb már lesz azon helyzetben, hogy az erre szorult világitási anyagot az igénylőknek megadhassa, szintugy a szőlőtulajdonosoknak pincemunkálataihoz való kedvezményes mennyiséget is.

A hétfői országos vásár fokozatos élénkülést mutatva a gazdasági életnek. Az időjárás kedvezőtlen volt, már kora reggel esett és bizonyára sok vidékit visszatartott a bejövételtől, mégis őszi vásár formája volt. Tizennégy ruhásátorban felhalmozott rengeteg ruharaktárak, egész hosszú sátorosora a vászonféléknek azt mutatta, van áru elég, csak legyen aki megfizesse, mert megpukkadni való árakat mernek érte követelni. A vevők elég sűrűen lepték el ezeket a sátrakat, természetesen tulnyomólag a falusi nép, mert kinek másnak lenne most pénze? — Csizma, cipő nem volt hasonló tömegben, de amennyi volt, sok vevője akadt. A zöldsvásár, ez lévén az őszi vásár specialitása, szintén beláthatatlan sorát nyújtotta a sárgarépa- és petrezselemgarmadáknak s ha a husvérsnek már régen több bőjtnapja van, mint amennyit csak gondolni is mertek, mégis minden készlet elfogyott ebből is. A marhavásár felhajtása is igen tekintélyes volt, ezuttal különösen sok lovat hoztak. Az árak ijesztő magassága dacára itt is élénk forgalom bonyolódott le. Mindenki csak árut akar a pénze helyett. Majd lesz még másképp is.

Kukoricát és arpat sikerült a városnak szerezni. Jövő héten szállítják ide és akkor fogják az árakat megállapítani.

Egy favágótól kaptunk levelet. Elcsudálkozok benne azon a mult heti híradáson, hogy egy méter kemény hasábfának az irányárát 458 koronában állapította meg az árvizsgálóbizottság és arra kíváncsi, kiszípolyozó zsidók-e azok, akik ilyen lehetetlen árakat diktálnak és azt kérdi, hogy akkor hát mit kérjen ő a vágásért, hogy saját faszükségletét ily árban megszerezhesse? Tisztelt favágó polgártársunknak elárulhatjuk, ami egyébként nem is titok, hogy az árvizsgálóbizottság tagjai igen tekintélyes tagjai a keresztény kurzusnak, irányítói ennek a politikának, de tanácsadó szakértői zsidó fa- és szénkereskedők, akik többet is kívántak megállapítani fáért, szénért, de a bizottság nagy-nehezen lejjebb szállította azt és talán büszkéek is erre az eredményre, a kereskedők ellenben szintén megelégedettek, mert hiszen valószínűleg úgy állították fel igényüket, hogy abból valamit le is nyeshessenek. Most csak az a kérdés, hogy a nagy erdőtulajdonosok, — mindnyájan jó keresztények-e derék magyarok, — visszautasítják-e ezen tuldrága árakat és vajjon a fafuvarozók, — szintén mindnyájan jó keresztény polgártársak, — leszállítják-e a fuvarozás árát, avagy, ha ezek is csak olyan szentek, kiknek maga felé hajlik a kezük, lesz-e legalább annyi jóérezésük a szegénysorsuk iránt, hogy azoknak feleért adják a fát és a fuvar? S ha ez, ami valószínű, nem következik be, hát persze, hogy a favágó és faaprító sem lesz jobb a deákné vásznánál és így árdrágitóvá lenni kényszerül tisztelt favágó polgártársunk is és az is marad mindaddig, míg felülről nem kezdik az árleszállítást, t. i. vasutnál, trafiknál, áruvámnál, szesznél, bélyegnél, illetéknél, adónál stb. stb., sok-sok stbinél. Egyelőre más vizsgálatással nem szolgálhatunk, mert arra nincsen kilátás, hogy a favágókat és faaprítókat nevezik ki árvizsgálóbizottságnak.

A felsőerdei hajtóvadászatnak mult vasárnap ragyogó szép időjárás kedvezett. Vadat is elég szépen láttak; szarvast, őzet, azonban teritékre egy sem került. Egy rókat és egy nyestet sikerült zsákmányul ejteni és ez a szerencse is a szombathelyi vendégeknek jutott.

A jövőmondó bódé újra felütötte sátorát a hétfői vásáron. Ujra a főtéren próbálkozott és ujra a városi majorba szorították. Azt hittük, hogy multkori felszólalásunknak fogantja lesz. Nem engedélyezik ezt a népbolondítást. Hasztalan. Mégis engedélyt kapott. Igaz, másutt is engedélyezik, de ez nem ok arra, hogy nálunk másként legyen. Ha két évtizeden át tudták távortartani, most is követhetnek ezt. Láttuk a rendőroket a bódé előtt. Neveték a bódés-emberek szaporaszáju becsali kiabálását. Jobb szerettük volna látni, hogyha közbük csaptak volna ennek a svindlinek. Láttuk a népet, mennyire elcsudálkozott a bekötött szemű leányon, mert a másikkal minden kérdésére nyomban felelni képes. Még a zsebből kihuzott szerelmes leveleknek tartalmát is tudta. Hogyne tudná ez a „multat, jelent és jövődöt” a tenyérből megállapítani? És a jó nép nem veszi észre, hogy ez a bekötött szemű leány csak a másik leánynak váltakozó kezdetű kérdésére mondja el azt, amit a be nem kötött szemű lát és a tenyérből való jóslás éppen olyan szemfényvesztés, mint ez a reklámtükk, és persze azt sem, hogy vásár után ezek népbolondítók lakmarozásuk alatt, hogy röhögnek a könnyen szerzett bankón. A kampós orru kikiáltó, a jargonos nyelven beszélő Rebeka és Száli még a „keresztény kurzus”-t sem juttatja eszükbe, — őj, van pénz elég, hadd jusson a zsidójóslatmondónak is, — legalább van min mutatni. Hát csak mulassanak, ha a hatóság is így akarja.

Üzlet-megnyitás. Városunk egyik derék polgára, aki a harcitéren rokkantná vált, Halasi Ferenc, ismét megnyitotta mézárósüzletét a bencés székházzal szemben Rajnis utca 7. sz. alatt. Az üzlet e hó 28. án csütörtökön nyílik meg. Ismerve Halasi polgártársunk lelkiismeretességét, újbóli üzletnyitását bizonyára szívesen fogja pártolni a közönség.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

A faszükséglet biztosítására oly rendeletet akarnak kiadni, mely szerint a vármegye összes községeiben a szükségleten felüli fakészletet elrekvirálják és a fogattulajdonosokat a központokba való beszállításra kötelezik. Az árak leszállítására ez a rendelet nem terjed ki. Pedig egy füst alatt ezt is meg lehetett volna csinálni. Könnyebb lett volna a vármegye néhány nagy erdőbirtokosának ebben megnyugodni, mint sok ezer családnak az elviselhetetlen nagy árakban.

Vörhenybetegedések fordultak elő e héten városunkban. Eddig öt betegség van bejelentve, egy halálozással. A hatóság megtette a legszigorubb intézkedéseket, hogy a továbbterjedést megakadályozza.

Lopás. Stiebecker Anna kőszefai lakostól tegnap éjjel 1000 korona értékű ruhaneműket loptak. Horváth Cecília grodnói cigányleány van gyanúsítva e tett elkövetésével. A rendőrség megindította a nyomozást.

Vidéki hírek.

Ohodáson Dvorák Emil lemondott tanító helyébe a község Sáphtl Dezső tanítót választotta meg.

Dr. Fodor Antal szökése ügyében tegnapelőtt tárgyalt a szombathelyi törvényszék. Felesége, szolgálója és a lakásán az őrzéssel megbízott rendőr ültek a vádlottak padján. Dr. SzemzőSándor s Dr. Szily voltak a védők. A törvényszék Fodornét és cselédjét felmentette, mert nem volt beigazolható, hogy előre tudtak volna a szökésről és figyelembe vették a védő azon álláspontját, hogy a feleségnek kötelessége férjét jóban és rosszban egyaránt segíteni. A rendőrt csak feltételesen ítélték el, mert még csak próbarendőr volt.

Terményértékesítő szövetkezet van alakulóban Pusztaszentmihályon. A föld termékeit, a tejet, gyümölcsöt, fát, nyersbort és ipari hulladékot akarja földolgozni és Nyugatmagyarország több helyén ipartelepeket létesíteni.

A szomszédos soproni járásban nagy arányban lépett fel a száj- és körömfájás pusztító állapotbetegsége, különösen Középpulyán.

A szombathelyi iskolák továbbra is zárva maradnak. A vörheny járvány miatt bezárt iskolákban a tanítás addig szünetel míg a polgármester újra megnyitását közhírré nem teszi.

Csáván csütörtökön éjjel Wohlmut József 63 éves polgárt udvarán súlyos fejséssel holtan találták. A hatóság és a bíróság két orvossal jelent meg a helyszínen a tényálladék megállapítására. A nyomozás folyamatban van.

Gyanafalván polgári iskolát akarnak létesíteni. Minthogy Németországban nem volt hajlandó az iskolához hozzájárulni, a nemzetiügyi miniszter Gyanafalván tervezi elhelyezni a német tannyelvű polgári iskolát.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban november hó 5. én délelőtt 6 órakor fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők.

Felsőpodgorián e héten leégett a községi iskola. Bérházban folytatják a tanítást.

Csáva község erdejében már hetek óta több cinkostárával veszélyeztette a környéket Goger volt kommunista vezetőtag, Váradi volt politikai megbízott kebelbarátja, ki két évre volt elítélve, de a fogházból megszökött. Az erdőn át közlekedő utasokat, csempészeket kirabolták és egy fedezeti kavernában helyezték el az elrabolt holmikat. A csendőrségnek sikerült e héten több társával elfogni.

A gabonaszállítás tengelyen engedélyhez van kötve. A határszéli járásokban, így a községi járásban is, csak 5 mázsát szabad szállítani, ha erre hatósági engedélyt nyernek, a többi járásokban 10 mázsáig.

Körmend elhatározta, hogy tisztviselőinek 150%-os drágasági pótlékot ad. — A jövő évi költségvetés 45% községi pótladó-kivetést igényel.

Közérdekű hírek.

Horthy múlt vasárnap Székesfehérváron volt, a nemzeti hadsereg bevonulásának évforduló ünnepén, mely alkalommal ezt megörökítő emléket állítottak. Ünnepelesen fogadták és válaszában súlyos kritikát mondott a nemzetgyűlés eddigi munkájáról. Az ország konszolidációja helyett örökös személykedés folyik, mondta, és kénytelen lesz erősebb intézkedéseket alkalmazni, hogy a baza újraépítésének munkáját komolyabban végezzék. A király-kérdésre vonatkozólag tiltakozott személye meggyanusítása ellen. Csak addig lesz kormányzó, míg a nemzet a királyválasztást megfelelő alkotmánybiztosító munka befejezésével lehetővé tette.

Apponyiról azt közlik a lapok, hogy tartózkodó magatartásából a politikai aktivitás terére akar lépni. Nincs szándékában új pártot alakítani, de behatóbban akar résztvenni a nemzetgyűlés munkájában, mert azt tapasztalja, hogy az eddigi kormányok egyike sem oldotta meg feladatát úgy, hogy külügyi helyzetünk az ország jövő sorsát biztosítsa. Különösen az e héten történt interpelláció birta ezen elhatározásra, mert Ruppert képviselő és a miniszterek felszólalása világosan igazolja, hogy a kormányzás nem abban a határozott irányban folyik, mely nekünk a külföld rokonszenvét és támogatását biztosítja.

A békeszerződés ratifikálását kimondó törvényjavaslatot jövő héten tárgyalja a nemzetgyűlés. Szigorú pártkérdésé teszik megszavazását. Elfogadás után a nagyhatalmak elé terjesztik és ha ezek a megállapodásnak megfelelően találják, ezt jegyzőkönyvben igazolják és ezzel válik jogerőssé. Ez december végére vagy jövő év január elejére várható. Ekkor válik el Nyugatmagyarország kérdése is, a határtmegállapító antant bizottság kijelölése szerint.

A pápai nuncius Budapesten úgy nyilatkozott, hogy a sors forgatagában van valami állandó, ami nem rendül meg soha: az erkölcsi igazságba vetett rendületlen hit. Ez fogja a magyar nemzetet jelen súlyos válságából felemelni és újra odasegíteni, hogy régi fényét elérje.

Katonai kinevezések. A kormányzó Szentmiklóssy Antai volt 18. honvédegyalozredbeli, Balogh Aladár és báró Wimpfen Iván 11. volt közös huszárezredbeli, Czeke Aladár 1. volt henvédhuszárezredbeli őrnagyokat alezredessé, Szakonyi Lajos 8. volt közös huszárezredbeli századost őrnaggyá nevezte ki.

Az új magyar bankjegyek kiadása iránt a minisztertanács még nem határozott. Magánértéslésünk szerint november második felében vagy december elején történik meg a bankjegykicserélés, amikor már a magyar pénzkidóhivatalt megszervezték. Az új bankjegyekre rányomatják az ország integritását követelő magyar „Hiszkegyet.”

A Tisza-gyilkosság bűnyűgyében a polgári törvényszék előtti tárgyalást november 8. ára tüzték ki. Friedrich volt miniszterelnök oiloni vádemelés ügyében az ügyészség végleg még nem határozott.

Az internálások dolgában törvényjavaslat készül. Bizottság fogja az internáltaknak ügyét egyenként megvizsgálni, hogy arra érdemesek a társadalomnak visszaadassanak. A többieket kényszermunkára fogják.

Az államrendőrséget, mely még csak egy esztendeje hogy fennáll, új törvénnyel átszervezni tervezik. Minden bíróságot a bíróság hatáskörébe akarják utalni, hogy a rendőrség csak megelőző és közrendfenntartó szolgálatot teljesítsen. Minden rendőrkapitányságnál panasz irodát nyitnak.

A nyugdíjasok és azok özvegyei és árvái augusztus hótól számítóg drágasági segílyt kapnak és temetési járulékat. Fizetési fokozat szerint havi 150—450 koronát.

Az ipar államosítása. A szakszervezeti kongresszus Brüsszelben egyhangulag az ipar fokozatos államosítása mellett foglalt állást. Az államosítandó iparágak közt elsősorban a vasutak, hajózást, szénbányászatot, világítási üzemeket és erőműveket, továbbá biztosítási ügyet, hitelintézeteket és bankokat említik.

Rakevazky, a nemzetgyűlés elnöke vasárnap feltűnést keltő kritikát mondott a kormányokról. Nem voltak képesek feladatuknak megfelelni, mert minden képviselő vezető akar lenni. Hibáztatja, hogy míg a régi nagy Magyarországnak elég volt 8 miniszter, a csonka országnak 14 sem elég. Az állami kiadások jelentékeny leszállítását követeli.

A borárak az egész országban jelentéke-nyen emelkednek. Az új borokat 26—30 koronáért, az óborokat 40 koronáért veszik.

A valutaszpekuláció teszi tönkre Európát. Így nyilatkozott egy amerikai pénzügyi tekintély Európa beutazása után. A nép elveszti bizalmát saját pénzrendszerében és idegen valutát vásárol. Ez a legnagyobb megrontója egy ország hitelének. Szerinte az összes államok, melyeknek pénzértéke parin alul áll, a legszigorubb védelmet kötelesek életbe léptetni az idegen pénz vásárlása ellen.

A szena- és szalmaárak újra emelkedtek Budapesten mázsánként a következő árakat fizetik: Prima szena 230—250, bükkön, muhar 260—280, szalma 120—140, zsuppszalma 140—160, takarmány- és tavaszi szalma 130—160.

Az összes jöleti intézményeket államosítani tervezik és vagyonukkal együtt a népjóléti tárca keretébe utalják.

Színházi- és mozitörvény van készülben, mely ezen intézményeket erkölcsi és hazafias szempontból emelni és a magyar kultúra szolgálatába akarja állítani. Köteles ingyenes ifjusági és népelőadásokat fog életbe léptetni.

250 millióért gazdasági gépeket rendelt meg a magyar kormány a hazai gyáraknál.

Repülőverseny Rákoson. Az aeroszövetség a magyar aeroforgalmi társaság közreműködésével november 7.-én repülőversenyt rendez a rákcsi repülőtéren. A védnökségre a szövetség a kormányzót és József kir. herceget kérte fel.

Hadikölcsönök vásárlása. A magánforgalomban, mint Budapestről jelentik, sűrűn fordulnak elő kötések magyar hadikölcsönökre. Igen sok megbízás érkezik Ausztiából, de magyar tőkés is sok hadikölcsönt vásárolnak az utóbbi időben. A magyar hadikölcsön ugyanis ma 50 koronán áll a magánforgalomban s így a befektetett tőkét 12 százalékkal kamatoztatja.

A földbirtokreform javaslata készen van. A 100 holdon aluli birtokokat nem váltják meg, ha 1914. után is szerezték és a nagybirtok azon részét sem, mely okszerű gazdasági célra feltétlenül szükséges.

Az aprópénzhiányról Korányi pénzügyminiszter a következő felvilágosítást adta: Aprópénz kibocsátására ujabban a postatakarékpénztár kapott újabb megbízást és az egyenlőre 20 és 50 filléres papírpénzeket fog kibocsátani. Ezáltal a városok által tervezett pénzkibocsátás feleslegessé válik.

Gabonarekvirálásra lesz szükség, mondta a közlelmzési miniszter, mert e szigorú eljárás nélkül az ország ellátását biztosítani nem tudja.

Katonák brutalitása ügyében interpelláltak szerdán a nemzetgyűlésen, mely igaznak bizonyult tények általános megbotrározást keltek. A miniszterek tiltakoztak az ellen, hogy ezen esettel az egész hadsereget meggyanusítsák és a bejelentett eset megtorlására a legszigorubb eljárást ígérték.

Az osztrak választások a keresztényszocialisták győzelmével végződtek. Ha a párttörödékekkel meg tud egyezni, az veszi át a kormányzást. A szociáldemokratákkal való koalíció eshetősége is szóban forog, de remélhetőleg eltekin-tenek ettől, hogy végre-valahára véget vethessenek az országot megrontó társaságtól. 82 keresztényszocialistával és 27 polgári pártival szemben 65 szociáldemokrata áll. 15 kerületben pótválasztás lesz. A legtöbb szociáldemokrata Bécsből és Bécsújhegyről került ki. Az osztrak nép túlnyomó többsége feltétlenül a magántulajdon fenntartása mellett foglalt állást.

Hollandia 9 millióval segílyzi a magyar anyákat és csecsemőket. A hollandi szeretet-adományok: tápszer, ruha, kelengye már utban van Budapest felé.

Bányásztrájk van Angolországban. E miatt számos ipartelep üzemét beszüntetni volt kénytelen. A bányatelepek szociálizálását követelik.

A csempészet megakadályozása. A hivatalos lap október 16-iki száma közli a miniszterelnöknek a kiviteli és behozatali csempészet megakadályozásáról szóló rendeletét. Eszerint mindennemű ingóság (árúknak, pénzeknek, értékeknek stb.) külföldre, ezidőszert idegen meg szállás alatt álló területére való kivitele külön engedélyhez van kötve. Nem esik tilalom alá vasuti holmi, átköltözködéseknek az ingóság, 2000 korona magyar papírpénz, 2000 korona értéket meg nem haladó ékszer s végül nov. 30-ig a kiviteli illeték lefizetése mellett a bor, must, pezsgő, és a hig borseprő kivitele. Az áruk behozatala szintén engedélyhez van kötve, de a pénz és értékeké már nem, kivéve a le nem pecsételt Osztrák-Magyar bankjegyeket. A kereskedelmi miniszternek egy régebbi rendelete értelmében Moson, Sopron, Vas és Zala megyéknek Ausztriával való határforgalmában a lakosság által saját szükségletére külön engedély nélkül, de csak szabályszerű megvámolás mellett a vámutakon behozható kézipodgyászban személynként 3-5 kg. só, cukor, petróleum és finom szappan. Kereskedésre szánt ily áruk azonban csak a pénzügyminiszter engedélyével hozhatók be.

Utazás Amerikába. Az Egyesült Államok külügyi hivatala felhatalmazta a volt ellenséges államokban levő konzuljait, hogy az utlevélre beutazási engedélyt helyettesítő végzést megadják. Akik a háboruban katonák voltak, nem kapnak beutazási engedélyt. Az engedély kőr az erkölcsi megbízhatóságon kívül igazolni tartozik, hogy a szükség esetén amerikai rokonai gondoskodnak róla.

Megkezdődött külföldel a csomagforgalom. A magyar posta október 15.-ével megkezdte a nemzetközi szabadforgalmat Olaszországgal, Spanyolországgal, az Egyesült Államokkal, a közönséges csomagforgalmat Dániával, Németalfölddel, Luxenburggal, Norvégiával, Svédországgal, az értékdoboz forgalmat ugyanez országokkal és Svájcjal, az értéklevél forgalmat Finországgal.

Parasztlázadás Oroszországban. Fegyveres parasztokból álló bandák megrohanták és elfoglalták Nisni-Novgorodot. A szovjetet eltörölték, a népbiztosokat felkötötték, a várost kifosztották. A város romjain a győztes parasztok zászlója leng. A szovjetcsapatok közelednek, a 70 ezer paraszt azonban jól fel van fegyverezve és bizik a győzelemben. A parasztok uralma épen olyan véres, mint a bolsevikieké. Egy nap alatt 700 kivégzés történt. A taratowi kerületben a parasztok szintén fellázadtak Lenin és a szovjet ellen és elkergették a népbiztosokat.

Angol kölcsön Magyarországnak. Az angol lapok írják, hogy egy angol pénzesoport a magyar kormánynak 10 millió font konszolidált kölcsönt szavazott meg.

Sport.

Akik a múlt vasárnapi K. S. E.—V. A. Sz. mérkőzést végignézték, joggal elmondhatják, hogy nem volt valami nagy élvezetben részük, amennyiben az árkászok csapata szokott tempójában játszott, ugyanarra, hogy Steininger bírónak a mérkőzés vége felé két árkászt ki kellett állítania durva játékok és felelésük miatt. A K. S. E. csak kilenc emberrel állt ki a küzdőtérré, de még így is fölényben volt az árkászokkal szemben, dacára az előbbiekről elkövetésnek. Az árkászok legjobb embere a balhátvéd volt, aki sok veszélyes helyzetben mentett nyugodt biztos játékkal. Az eredmény 2:1 az árkászok javára.

Szezonzáró mérkőzést tart ma az Sz. K. S. E. és a K. S. E. a vásártéri sporttelepen, 3 órai kezdettel.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Ma vasárnap, október 24.-én:

44 vagy 47.

Rejtelmes történet 4 felvonásban, a főszerepben Hollay Kamilla és Horváth Zoltán.

És a kísérőműsor.

Üzletmegnyitás.

Vanszerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy Kőszegen Tüskévár-utca 16. szám alatt

gerencsér-műhelyt

nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát u. m. fedény- és kályhakészítést, valamint kályha felállításokat és javításokat jutányos áron elvállalok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Dóra István kályhás.

Egy székes- és egy karszék

eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy paradés- és egy igáskocsis

azonnal felvétetik — Cim a kiadóhivatalban.

Vendéglősök figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a kőszegi és vidéki vendéglősöket, hogy Kőszegen, Király-ut 15. sz. alatti saját házamban nagyban

borkereskedést

nyitottam, hol mindennemű fajborokat bocsátok tisztelt vevőim igényeinek kielégítésére.

Erhardt József
bornagykereskedő Kőszeg.

Kifutó fiut

azonnal felvesz Róth Jenő könyvkereskedő

Gazdálkodónak alkalmas földszintes házjagy kerttel

eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Házakhoz megyek villamos körfürésszel fát fűrészelni

mérsékelt árért. — Előjegyzést elfogadok Pallisch-utca 11. szám alatt.

Kiss Elemér vil. szer. vállalkozó.

Sertészsir a legmagasabb napi-áron megvételre ke-restetik. — Cim a kiadóhivatalban.

Siremlékek, kőkeresztek

gránit, márvány és homokból valói aranyozásu felirással; — egyszerű és mintázott cementlapok, cementesövel, kutagurúk, vályuk, portlandcement és mész a legolcsóbb napi áron kapható

ZERTHOFFER MIHÁLY cementáru és márvány partelepén Kőszegen.

Vidéki kereskedők legjobb bevásárlási helye

ALPÁR és ALPÁR norinbéri és díszmű-árú nagykereskedés.

Budapest, VII. Károly-körút 1. Telefon: J. 129-99.

Allandó raktár: gallészoritó, emalt brass és fátýolcsat, fésűáru, tüáru, dohányzócikkek, vályuk, cigarettahüvely, papír stb.

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javításokat és teljes malomvilágítási berendezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos áron eszközölök. Motor- és dynamó-teker-cselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér villanyszerelési vállalata
KŐSZEG, Várkör 88. sz

Astra Filmgyár és Filmkölcsonzó Részv.-Társ.

RUHA- és JELMEZKÖLCSONZÓ OSZTÁLYA

megnyilt. — Minden elképzelhető jelmez és ruha. 17.000 drb. Szini és műkedvelői előad isokhoz, szüreti multságok-álaros- és jelmezestélyek, hazafias ünnepek, diszbandériumok és egyéb ünnepek alkalmára a legjutányosabb kölcsöndíjért kaphatók. — Egyesületek, intézetek, jótékony intézmények kedvezményben részesülnek. Rákóczi korabeli jelmezek. Dismagyar ruhák stb. stb. a legényesebb kivitelben.

TELEFON: Irada: Budapest, IV. Deák Ferenc-u. 15. (fél-79-03. emelet.)

STERNBERG

— kir. udvari hangszergyár —

BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 60.

Zenekar hangszerek, pedálos cimbalnok, harmonikák és beszélőgépek a legfinomabb minőségben. Vidékre való szállításokat a legpontosabban eszközölünk. Javításokat a legolcsóbban és szakszerűen végzünk.

Mézet, diót

minden mennyiségben megveszek.

Cim a kiadóban.

Minden ujságolvasó

válassza ki magának azt az ujságot, melyet legjobban kedvel. A legnagyobb választék a lapokban

Rónai Frigyes könyvnyomdájában

Várkör 39. sz. (Róth Jenő-féle ház) található, mely a következő lapokból áll:

Nemzeti Ujság	Vasvármegye
Uj Nemzedék	Hírlap
Szózat	Neue Post
Virradat	N. Pester Journal
Pesti Hirlap	Neue freie Presse
Az Ujság	Neues W. Tagblatt
Magyarország	Reichspost
Az Est	Wiener Stramen
8 Órai Ujság	Oedenburger Ztg.
Kis Ujság	Kőszeg és Vidéke
Sportlap	Günser Zeitung

„RADIO” A LEGJOBB TERPENTINES CIPŐKRÉM

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.